

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ו
בסימן תרבות ואמנות
בין אדם לאמונתו, לעמו וליצירתו

הפעלה 1 - איזה טוב ה'

חמ"ד של חופש – בין אדם לקונו

הרציונאל

"מודה אני לפניך, מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמתי בחמלה". הדבר הראשון שאנו עושים בבוקר הוא להודות. לא משנה איך ישנו בלילה ואם מצבנו הנפשי, הבריאותי או הכלכלי לא טוב – אנחנו פותחים באמירת תודה לה'. אנחנו מאמינים שהמקום והמצב שבו אנחנו נמצאים עכשיו הוא הכי טוב עבורנו גם אם אנחנו לא מבינים למה הוא כך. אנחנו בוטחים בה' ומאמינים בו וזה מה שנותן את הכוח להתמודד ולנסות לראות את הטוב ולמצוא את האור בכל מצב נתון.

גם תפילת "שמונה עשרה", מרכז התפילה, בנויה משבח, מבקשה ומהודאה. כשאומרים "תודה" אין הכוונה היא שהכול מושלם, שאין לאן לשאוף או מה לקדם, אלא הכוונה היא שאנחנו מודים על מה שיש – ומסתכלים הלאה, אל מה שעוד צריך להיות. זוהי גישת החיים האופטימית שהתורה מנחה אותנו ללכת בה.

הקב"ה הוא טוב ומיטיב, בורא עולם ומשגיח עליו, ולכן בהכרח שהעולם יהיה מלא בטוב. בכל עבר, בכל מקום, ובכל זמן יש דברים נפלאים. אלא, שהטוב נעשה טבעי ורגיל ומרוב שהתרגלנו אליו אנחנו לא מצליחים להתרגש ממנו בכל פעם מחדש.

הבסיס הנפשי להצליח בכך היא יכולתו של האדם להבחין בכל רגע בטוב הנמצא בעולם. גישת חיים זו מובילה אותנו להודאה תמידית לריבונו של עולם. הודאה על הטוב הנמצא בכל עת, הודאה על נסים ועל אירועים מיוחדים והודאה ותפילה גם על אירועים שהטוב אינו בולט בהם. בשיעור הזה אנו מנסים לעורר את רגישות התלמיד לראייה אופטימית זו.

המטרות

- התלמידים יפתחו יכולת ורגישות לראות את הטוב הנמצא בכל פרטי החיים.
- התלמידים יתרגלו להודות לה' על כל הטוב שסביבם.
- התלמידים יתרגלו להודות לה' גם על אירועים שהטוב אינו בולט בהם ויאמינו שה' מנהל את העולם.

מבנה השיעור

פתיחה: לא מובן מאליו (מליאה)

שלב א': הכרה בטוב הרב שיש (עבודה יחידנית + מליאה)

שלב ב': אודה לך ה' (מליאה)

שלב ג': כתיבה יצירתית (אפשרי בכל הרכב)

שלב ד': פעילות העשרה (עבודה יחידנית)

ההכנות הנדרשות

- יש לצלם את התמונות מחיי היום-יום (נספח 1) כמספר תלמידי הכיתה.

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ו
בסימן תרבות ואמנות
בין אדם לאמונתו, לעמו וליצירתו

- יש לצלם את מילות השיר "אודה לך ה'" (נספח 2) כמספר תלמידי הכיתה.
- יש לצלם את הטבלה (נספח 3) כמספר תלמידי הכיתה, ולצלם טבלה אחת נוספת בגדול לצורך תלייה בכיתה.

מהלך השיעור

פתיחה: לא מובן מאליו (מליאה)

- נספר לתלמידים את הסיפור הבא:

שלום לכם! רציתי לספר לכם קצת על עצמי. שמי טוביה, ילד רגיל הלומד בכיתה ב'. כל יום אני חוזר מהלימודים ומחכה לי ארוחת צהריים חמה וטעימה על השולחן. הבגדים שלי תמיד נקיים ומסודרים, מקופלים יפה בארון. הבית שלי תמיד מאורגן היטב. החיים שלי מאוד טובים ונוחים. אבל יום אחד אימא נאלצה לנסוע עם סבתא לבית חולים והייתי צריך להישאר לבד בבית עד הערב, עד שאבא חוזר מהעבודה. חזרתי הביתה בצהריים – ולא היה אוכל מוכן על השולחן. אחר כך חיפשתי את הכדור שלי – ולא מצאתי כי הבית היה מבולגן. כשרציתי להכין שיעורי בית – בקושי מצאתי מקום מסודר לשבת! ואחרי המקלחת בערב – היה לי קשה מאוד לשים את הבגדים המלוכלכים בסל הכביסה כי הוא היה מלא לגמרי. בבוקר כשרציתי להתלבש בבגדים נקיים – הייתי צריך לחטט בערימת כביסה ולהוציא משם חולצה מקומטת ומכנסיים שלא בטוח שעברו כביסה בכלל. בקיצור, היה לא פשוט. פתאום התחילו לי מחשבות. אימא לא הייתה בבית רק יום אחד – וכבר הכול השתנה. אני כל כך רגיל שהכול מתקתק תמיד עד שלא שמתי לב שזה לא מובן מאליו, שכלום לא קורה לבד. אימא שלי המתוקה מבשלת, מכבסת, תולה, מגהצת, מקפלת, מסדרת, עוזרת – והכול בשקט, בנועם, כאילו זה הכי פשוט בעולם. ואז החלטתי: כשאימא תחזור – אני אגיד לה תודה על הכול! אבל לא על הכול יחד, אלא על כל דבר ודבר בנפרד. היא באמת עובדת קשה. כעת אני שוב חוזר הביתה בצהריים, ועל השולחן מחכה, כמו תמיד, ארוחת צהריים חמה ומזינה. "תודה, אימא!" אני קורא בקול ורץ לחבק אותה, "האוכל כל כך טעים!" אחר הצהריים אני מוצא בקלות מקום לשבת ולהכין שיעורי בית. "אימא!", אני קורא, "הבית כל כך נעים ומסודר, תודה רבה!". אימא שמחה על המחמאה, וממשיכה לקפל כביסה במרץ. בערב יש כמובן הרבה מקום בסל הכביסה, גם על זה אני לא שוכח להודות. ובבוקר למחרת כשיש לי בגדים מקופלים יפה בארון, אני מספר לאימא איך אני מעריך את כל מה שהיא עושה ועד כמה היה קשה בלעדיה. היום אני הולך לבית הספר בתחושה אחרת לגמרי...

- נדון עם התלמידים: מה התהליך שעבר על טוביה? (בהתחלה קיבל הכול כמובן מאליו, אחר כך התחיל להודות על כל דבר. הבין שדברים לא נעשים לבד. מישוה מתאמץ לשם כך וצריך להודות לו!)

שלב א': הכרה בטוב הרב שיש (עבודה יחידנית + מליאה)

- נחלק לכל תלמיד את אחת משתי התמונות שבנספח 1.
- נבקש מכל תלמיד לרשום שבעה דברים טובים המופיעים בתמונה.

בע"ה, חמ"ד של חופש תשע"ו
בסימן תרבות ואמנות
בין אדם לאמונתו, לעמו וליצירתו

- נקציב זמן לפעילות עם התמונה.
- נדון על הדברים הטובים שמצאנו בתמונות:
 - נשמע את תשובות התלמידים ואת מה שכתבו בכל תמונה.
 - נפרט מה טוב בדברים שהוזכרו בתשובות.
 - נשאל: האם יש עוד דברים שלא הוזכרו?
 - נוביל את הדיון להכרה בכך שגם אם התמונה נראית פשוטה ויומיומית - יש בה הרבה דברים טובים. ההכרה בטוב תלויה בצורה שבה אנחנו מסתכלים על החיים.
 - נזכיר שה' הוא מקור כל הטוב הזה ושצריך לזכור להודות לו.

שלב ב': אודה לך ה' (מליאה)

- נחלק לתלמידים את מילות השיר "אודה לך ה'" (נספח 2) ונשיר אותו יחד (אפשר גם להשמיע אותו מתוך דיסק "יהודים הם בני מלכים").
<http://www.kaf-zkhut.022.co.il/BRPortal/br/P102.jsp?arc=46616>
- ננהל דיון על השיר:
 - מה השיר אומר לנו?
 - האם מישהו מאיתנו מרגיש חסד גדול שיש לו שתי ידיים, שתי אוזניים, צוואר וגוף בריא?
 - מי כן מרגיש את החסד בכך? (בדרך כלל מרגישים זאת לאחר נס רפואי גדול)
- נברר: האם אפשר להרגיש את החסד הגדול שבגופנו הבריא כל הזמן?
- נחשוב: כיצד אפשר להודות על כך לה' כל יום ויום?
- אפשר להעשיר ולפתוח את הסיפור בתפילת העמידה בברכת ההודאה ולקרוא אותה בקול רם.

שלב ג': כתיבה יצירתית (אפשרי בכל הרכב)

- נשאל את התלמידים: על אילו דברים נוספים לדעתכם אנו צריכים להודות?
- נרשום את התשובות על הלוח.
- נבקש מהילדים לחבר בית נוסף לשיר (אם התלמידים יתקשו אפשר לחבר בית נוסף במליאה).
- נשיר יחד את הבית הנוסף.

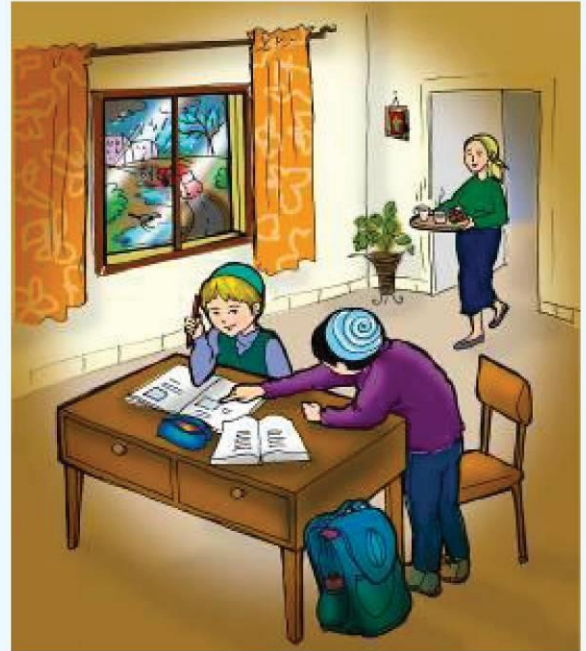
שלב ד': פעילות העשרה (עבודה יחידנית)

- נחלק לתלמידים טבלה של ימי השבוע (נספח 3), ונתלה עותק אחד מוגדל בכיתה.
- נציע לתלמידים לשים לב לדברים הטובים שיתרחשו בימים הבאים ולרשום אותם בטבלה.

כרטיסיית ציור 2

משימה: רשמו 7 דברים טובים המופיעים בציור.

כרטיסיית ציור 1

משימה: רשמו 7 דברים טובים המופיעים בציור.

נספח 2: השיר "אודה לך ה"

א. אודה לך ה' על שפתי ידי
אודה לך ה' על שפתי כגלי
אודה לך ה' על צנארי
אודה לך ה' על גופי הבריא

פזמון:
ה' שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך

ב. אודה לך ה' על שפתי עיני
אודה לך ה' על שפתי אזני
אודה לך ה' על אפי
אודה לך ה' על שפתי ופי

פזמון:
ה' שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך

ג.

א. אודה לך ה' על שפתי ידי
אודה לך ה' על שפתי כגלי
אודה לך ה' על צנארי
אודה לך ה' על גופי הבריא

פזמון:
ה' שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך

ב. אודה לך ה' על שפתי עיני
אודה לך ה' על שפתי אזני
אודה לך ה' על אפי
אודה לך ה' על שפתי ופי

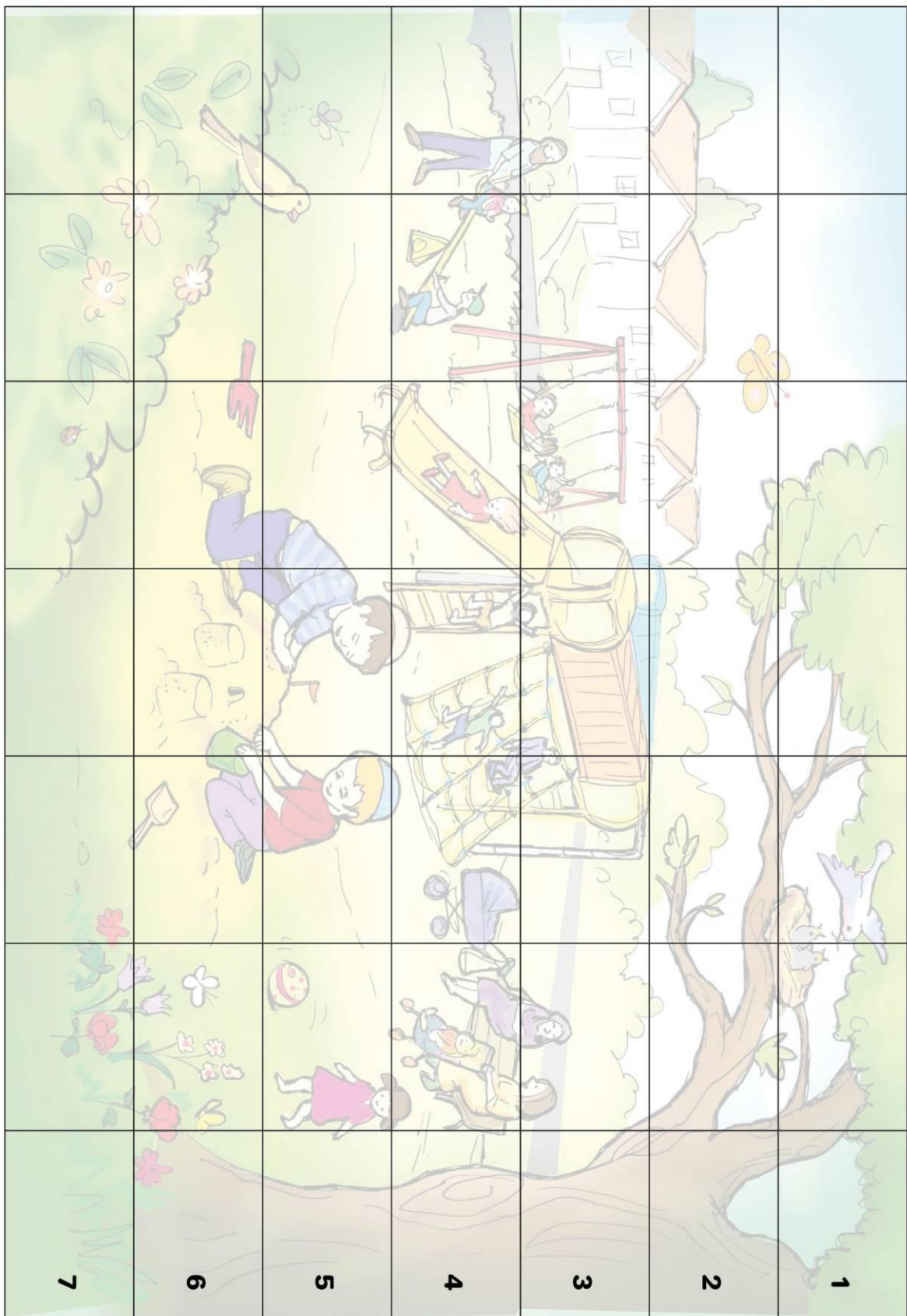
פזמון:
ה' שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך

ג.

נספח 3: טבלה לתלייה בכיתה

אודה לך'ה על...

7

6

5

4

3

2

1